

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyed-
évre 2 frt 50 kr, egy óra 1 forint.

Megjelenik mindennap.
vasárnap kivételével.

Felelős szerkesztő:

Vértesi Gyula.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Széchenyi-utca 1761. sz.
Kunz József ur kereskedésével szemben.

Hirdetések a legmérsékeltebb árszámítás mellett vétetnek fel
Egyes szám 4 kr.

Az új valuta és a nép.

Arra a felmerülő bajra vonatkozólag, hogy köznépiünk a valutarendezéssel s az új pénzzel tisztában nincs és visszaéléseknek van kitéve kizsákmányolható jóhiszeműsége, vesszük a következő sorokat:

A valutatörvények ki lettek hirdetve és életbe is léptek s ma már Magyarországon és Ausztriában nincs forint s erről törvény szerint beszélni sem lehet. Az új törvények új pénznemet léptettek életbe: a m. kir. koronát s habár tényleg ez új pénz nincs is forgalomban, f. hó 11-től kezdve mégis csak koronáról lehet szó és csakis e pénznemben történhetnek a számítások, leszámolások és fizetések. A régi forint a törvények értelmében megmaradt ugyan, de csak mint ideiglenesen kisegítő forgalmi érték. A papirgazdálkodás számüzve van s helyébe az aranyárték lépett s ezzel hazánk belépett azon boldog államok sorába, melyeknek valutája szabályozva van.

Egész október s esetleg január elsejéig sajátságos helyzetet teremtett az életbeléptett törvény, mert tulajdonképpen kimondta, hogy a koronaérték lép életbe és koronákat még nem bocsájtották forgalomba. Így a régi forint még megtartotta helyét, habár koronának nevezték azt el s az is a neve törvény szerint.

Felesleges volna erősíteni e helyütt az arany-valuta hasznát, célszerűségét, mert hiszen mindenki megvan győződve arról, hogy a rongynál százszor többet ér az ércz, de sőt arról is, hogy a közgazdasági állapotok csak javulhatnak az által, ha számításaikban szilárd alapokra támaszkodhatnak.

Nincs kitéve senki már annak az esélynek, hogy papirpénzért kevesebbet kap, mert habár koronánk ma még tényleg nincsen, azért papirpénzünket mégis két korona értékében fogadja el a külföld is, mert jól tudja, hogy e két korona értékű papirpénzért érczet, aranyat kap a beváltás alkalmával. Akinek ma egy forintja van, annak két koronája, vagyis 100 fillérje van aranyban, míg eddig a papir forint voltaképpen csak 71 aranykrajczárt ért és némelyik papirpénznek érczfedezete épenséggel nem volt.

A valutatörvények érvényesülését már októberben tapasztalhatni fogja mindenki, mert e hóban az osztrák-magyar bank a papirpénzeket is köteles aranyjárdékkal váltani be. Az osztrák-magyar bank közzé is tette már azt a díjszabást, a melynek alapján Bécsben és Budapesten mindenféle kereskedelmi aranypénzeket vásárol.

A külföldi pénzek vásárlása már is

folyamatban van az osztrák-magyar banknál, de természetesen most, az általános pangásnál fogva nagyobb mérvet nem igen ölthetett, de a külföldi pénzek értéke és a beváltási ár között már is csekély a különbség s remélhető, hogy e különbség is el fog enyészni mihamarabb és akkor az aranyvásárlás megindulhat.

Ez természetesen lassan megy, mint minden új reform és az arany beszerzésén kívül, mely a jó valutarendezvényektől és a kiviteli konstellációktól függ, még attól is függ a reform sikere, hogy valjon meg fogjuk-e tarthatni az aranyat. Most egyelőre a termény-kivitel gyors fellendülésére lenne szükség.

Az öröm mellett azonban, mely a valuta rendezését fogadja, itt egy fenyegető bajra kívánjuk felhívni az illetékes körök figyelmét. — Arra a kétségtelen faktumra, hogy a valutarendezés egész mivoltával és a pénz változással a társadalom legegyszerűbb rétegei egyáltalán nincsenek tisztában. Jól tudjuk, hogy a lelkiismeretlenség mire szokta felhasználni a jóhiszemű, jámbor együgyűséget, kétségtelennek mondhatjuk most is azt, hogy az új pénzre való átmenet zavarosában, az ily alkalmakra leső kétes elemek halászni fognak. Mintha már hallá-

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Tátrai reminiscenciák.

1892. aug. 16.

II.

Tisztelt szerkesztő ur!

„Megyünk a Tátrába barangolni“ ez volt jelszavunk a folyó évi július hó utolsó napjaiban, de a ki kámforrá vált, az sem én voltam, hanem szerkesztő ur. Hja! kötelesség az első. Így van az, ha az ember kötve van, hiába a vágyak, ha teljesülésök akadályokba ütköznek.

Magamra maradván, nyakamba vettem a világot, s folyó hó 2-án utnak indultam. Debreczenben uti társam akadt. Egy mivelt lelkű, barátságos érzelmű tanár, innen az egyik testvér városból, a kivel egy só és kenyéren éltem e hó 9-ik napjáig.

Mondhatom, hogy az egy hét, melyet együtt töltöttünk, kellemesen telt el. Együtt barangoltuk be a virágos völgyeket, a szikla csúcsokat, együtt jártuk körül a magas Tátra gyönyörű tavait, gyönyörködtünk vizeséseiben, szép kilátásaikban, együtt kötöttük csokorba s tüztük kalapjaink mellé a változatosan szép, az alföldön még sokak által nem ismert — Tátra vi-

rágokat. Összhangzatos volt kirándulásunkban, cselekvésünk gondolkozásunk.

A csorbai tóhoz szakadó esőben jutottunk fel folyó hó 9-én délutáni 1 órakor. A szép Tátrának hegláncolatát sűrű ködfátyol takarta, s csak olykor olykor, a midőn a nap égető sugara itt-ott keresztül hatolt a sűrű ködfátyolon, midőn a magas csúcsok ketté szakították az ég ruháját, a felleget, láthattuk egy pillanatra a szép Tátrának egyes kimagasló pontjait... kékes szürke köpenyében.

Az nap esti 6 óráig zuhogott az eső, süvöltött a hideg, nyugoti szél.

A tó vizét — melyen máskor olyan szép ezüst hullám fodrok kergetőztek — felzavarta a mindinkább erősbbödő szélroham, — vizét haragos zöld színre változtatta, szelid hullámait szilaján csapkodta a partra kivetett szikla törmelékekhez, a melyeken itt-ott fészket kezdett verni már a szikla moha.

Később egészen kiderült. Az éj királynéja, a méla hold bevilágította fényes sugarával az egész tó környékét, a távol kéklő hegyeket, a görbe orru Krivánt, a vad tekintetű Szolyiszkót, a széles vállú Bástyát, a kopasz osztervát, a messze... messze látszó, hóval borított Tátra csúcsát, a szép fátyol vizesés felett egykedvűen álló csorbai hegyet.

Az est hűvösödött, s a szabadból az ujonnan épült, csin és izléssel felszerelt éttermekbe

siettünk vissza, hol terített asztalok mellett vidám, fesztelen társaság várt reánk.

A lucullusi jó ebéd kellemes izét még éreztük, s ezért tartózkodva nyultunk az étlap után, de csakhamar csiklandozta orrunkat az őz peccsenye párolgó illata, a veres afonya szaga, és mi ismét hozzá láttunk lakomázni.

Igen! lakomázni, mert Klimó testvérek gazdag asztalánál, hol minden oly jó, olyan izletes; hol annyi praktikus ügyességgel van összeállítva különösen az ebéd étrendje, hol a társas ebédekhez olyan keresetlen fesztelenséggel ül le a vendég, a hol a rendre, pontosságra, főképen pedig a tisztaságra olyan kiváló gond és figyelem fordítottatik, — ott csak lakomázni lehet.

Felemelt fővel mondom, hogy Csorbán van Magyarország vendéglőinek legjobb, legizletesebb, s hozzá még legolcsóbb konyhája.

A 7—8, sokszor több fogásból álló társas ebéd ára ½ liter asztali borral együtt 2 frt 10 kr. bele értve a zenediját is, mely személyenként 10 krt tesz. Potom ár. Debreczenben a legszerényebben étkezve, többet költünk el zene nélkül.

Csorbá vendégeinek száma augusztus 4-én 711 volt, a napi vendégekkel, turistákkal együtt 4115-re emelkedett az.

Csorbá vendégeinek, turistáinak száma múlt év September 29-ik napjáig — a mint

908 6051

nánk a visszaélések sorozatát, melyek panasza körülöttünk felhangzani fog. A mig a koronák forgalomba jönnek és mig a készpénzfizetések eszközöltetnek, a közönségnek alkalma volna megismerkedni az új értékrendszerrel, a kevésbé művelt néposztályt pedig be kellene ez egyszerű miszteriumba avatni.

Jó és üdvös lenne és okvetlen elvárható is, hogy a községi előljárók az új törvényt és az új pénzrendszert magyarázzák meg már most a köznépek, hogy a forgalomba jövő új pénzzel annak idején bánni és számolni tudjon, nehogy a szélhámosok és kapzsi családok tőle, amit a valutarendezés által nyer.

Belföld.

A milleniumi kiállítás. Habár a kereskedelemügyi miniszternek marosvásárhelyi választói előtt mondott beszédében foglalt kijelentése után nem foroghatott fenn kétség az iránt, hogy a kormány a millenium alkalmából rendezendő kiállítás kérdésében milyen állást foglal el, a sajtó egyes közegei mégis minden, e kérdés körül felmerülő mozzanatot arra használnak fel, hogy a kormány határozatlansággal és azzal vádolják, hogy a kiállítás ügyében tartózkodik a döntő állásfoglalástól. A „Budapesti Hírlap“ tegnapi száma felemlítvén a milleniumi kiállítás tárgyában a kereskedelemügyi miniszterium kebelében tartott értekezletet azt állítja, hogy az értekezlet nem jutott semmi eredményre. A „Nemzet“ illetékes helyről vett értesülései szerint az említett lap ezen állítása alaptalan. Az értekezlet nem oszlott fel eredménytelenül, mert tekintettel arra, hogy a kiállítás területét a városliget, a pékliget, a népliget és a Lágymányos, tehát négy különböző hely lett javaslatba hozva, mindenképp előtt szükségessé vált, hogy ezen különböző területekre nézve megejtessék a helyszíni szemle és továbbá, hogy az eszközöltessenek mindama számítások, amelyek alapján a terület költség kérdése megállapítható lesz. A kellő lépések ez iránt haladéktalanul megtételnek és a javaslatba hozott területeken a helyszíni szemle kedden f. hó 22-én meg fog ejtetni. Csak, ha tisztázva lesz az az elsődleges kérdés, hogy a javaslatba hozott területek közül melyik a legalkalmasabb, lehet és szabad a további intézkedések megtételére gondolni.

Dákó-román propaganda. A múlt hónap utolsó napján a „Neue Freie Presse“ apró hirdetési rovatában a következő két hirdetés jelent meg, természetesen német nyelven:

„Hírlapi levelezők kerestetnek, egy nemzetiségi kérdés fejtegetése végett a német sajtóban. Ajánlatok Dipsi cz. a. e lap hirdetési irodájában.“

„Olasz hírlapi levelező kerestetik. Ajánlatok Dipsi cz. a. e lap hirdetési irodájában.“

Egy tgyes és tapasztalt és idegen nyelvben jártas bécsi hírlapíró tisztességes mellékfoglalkozást vélvén találhatni, csakugyan irt is a fennebbi czim alatt és felajánlotta szolgálatait az ismeretlen hirdetőnek. Postafordultával megkapta a választ, a mely Gráczból aug. 4-ről (Parkstrasse 7.) volt keltezte. A legelső, a mi szemébe ötlött, az volt, hogy a levél élén balfelől Aurél C. Popovici neve díszlett. A levél maga így hangzik:

„Tekintetes ur! A romániai kérdés Magyarországon és Erdélyben volna tárgyalandó az olasz és német sajtóban, román szeltemben. Ha ön hajlandó volna erre vonatkozólag vezércikkeket vagy czimmel ellátott nagyobb entrefiletet írni és elhelyezni, úgy abban a helyzetben volnék, hogy mindegyik cikkét 10 frttal honorálhassam. Ha ön hónapokéat 20 cikket tesz közzé, azt sem bánom, mindegyiket 10 frttal fogom díjazni. Magától értetk, hogy a szükséges anyagot, adatokat vázlatokat, stb. a rendelkezésére bocsátanám. Ha beelegetezik, sziveskedjék nekem írni. Teljes tisztelettel: Popovici (Dipsi).“

A hírlapíró előtt világossá levén a fentközlött hirdetések célja, azonnal felelt Popovicsnak és megírta neki, hogy ily célra nem bocsátja rendelkezésére tollát. E hirdetések s Popovics ur levele után a külföld is bizonyára tudni fogja, mennyire becsülje a magyarországi románok „siralmas panaszait“, a mikor fizetett hírlapi cikkekkel akarják megrágnalmazni románjaink a magyarságot a külföld előtt.

Külföld.

A bolgár fejedelem beszéde. A Ferdinánd fejedelem kormánya lépésének évfordulója alkalmából tartott diszebeden a fejedelem a következő beszédet mondotta: Örülök, hogy hosszabb távollét után ismét önök közt lehetek. Utazásom közben a külföldön, hol Bulgária neve mindenütt becsüléssel találkozok, újra mélyen éreztem, mily bensők azok a kötelékek, melyek engem e hazához, Bulgáriához és önökhöz uraim kötnék, kik e haza erejét és dicsőségét megállapították. Rendkívül felbátorít az

a szívélyes és lelkes fogadtatás, melyben az angol udvarnál részesültem, valamint a szellemi támogatás, melyet az európai társaság és a politikai világ irányadó körei részéről tapasztaltam. Mindez értékes sikert jelent reánk nézve nehéz pályánkon. Nem kevésbé boldognak érzem magam ama jóakarattal folytán, melyet suverénem udvara népem és nevezetesen első miniszterem iránt tanusított; utóbbinak ez alkalommal kifejeztem elismerésem a kormányügyek vezetéséért háromhavi távollétem alatt. Uraim! Poharamat szeretett népünk boldogságára és üdvére emelem! Éljen Bulgária!

Az a kitüntető fogadás, melyben Sztambulov a szultánnal részesült, Konstantinápolyi politikai körökben óriási feltűnést kelt. Altalában úgy hiszik, hogy ezt a látogatást Ferdinánd fejedelemnek a konstantinápolyi látogatása fogja követni. Ugy mondják, hogy Sztambulovnak sikerült eloszlatnia a nehézségeket, melyek e látogatást akadályozhatták volna.

Férjes tanítónők.

— A debreczeni eset alkalmából. —

Lapunk volt az első, amely a debreczeni róm. kath. iskolaszék pályázati hirdetményének egy törvényellenes és kevésbé gavalléros föltételére fölhitva a közfigyelmet. — Azóta társaságokban és hírlapokban gyakran foglalkoznak a férjes tanítónők ügyével. Legújabbban a „Magyar Ujság“ cikkeznek róla. E cikket alább közöljük:

Debreczenben az iskolaszék azt határozta, hogy csak hajadon tanítókat alkalmaz, kik férjhez menetelük esetén állásukat veszítik. Évek előtt Aradon is az iskolaszék hasonló határozatot hozott, mely azonban felsőbb helyen nem nyert megerősítést s valószínű, hogy hasonló sors éri a debreczeni határozatot is, melyet a tanfelügyelő magasabb forum elébe visz.

Mert bizonyos, hogy ilyfajta határozatok törvényes alapra nem fektethetők, törvényes elv lévén, hogy a tanító, illetőleg tanítónő élethossziglan alkalmazandó s állásától csak fegyelmi uton mozdítható el. És nincs oly brutális törvény, mely a férjhezmenetelt oly fegyelmi esetenek minősítene, mely a tanítónői állásra disqualifikál.

Aztán számos intézethél kimutatható, hogy a férjzett tanítónők hivatásuk teljesítése és az iskola irányában, mely nekik kenyeret ad, jóval pontosabbak és kötelességtudóbbak, mint hajadon társnőik.

ezt hitelesen megtudtam — meghaladta a 8000-et.

Adja ég! ez évben is úgy legyen. Csorba! a magas „Tátra gyöngye“ megérdemli ezt. A ki Csorbán tölti a nyarat... nem kívánczik többé máshova.

A jövőre Csorbai tóé, hivatalos nyelven: „Csorbai fürdő“-é. Kel emes „otthon“ biztosítanak, ki felkeresi. Levegője pormentes ozondu. Egy kis paradízsom 1368 méternyi magasban a tenger-szine felett, vendég szobái tiszták, kényelemmel berendezettek. A ki üdülni akar, keresse fel a csorbai fürdőt, soha sem bánja meg.

De térjünk át társaságunkra.

Folyó hó 6-án kora reggel Új-Tátrafüredről a 2191 magas Lengyel nyeregre indulunk. Utunk a Hunfalvy menedék házig kellemes volt. Nem telt bele 1 és 3/4 óra, csendes ménesben magas fenyvesek ármájában haladva, a menedékházhoz értünk, melynek nyitott tornáczában megreggeliztünk. A Hunfalvy menedékházban mindenkor jó izü hideg ételeket, a sört, tiszta bort kaphatni frissitőül. Az árak nem magasak, borai felségesek.

A menedék háztól kissé feljebb — a felkai tavat érjük el, melynek szép tiszta vizéből itt... ott a kiálló csillám pala kövek s olyan szépen lövellik vissza a fejük hulló napsugarakat, vízében pajkoskodva fürdenek, a tó partjain — rövid életre kelt tarka-barka virágok. Innen a kilátás váratlanul szép észak és dél felé. A felkai völgy felett az Gránát-fal áll,

melynek kiálló faláról örökösön csepeg a víz, ezért aztán „örökös eső“ a neve.

Innét ismét egy kis félóra alatt a virágos völgybe érünk, — hol buja növényzetre akadunk. Sajnos! hogy a szép havasi növények fajából alig találunk már valamit, mind leszedték előtűnk mások.

Innét feljebb a „hosszu tó“-hoz érünk. — Itt már minden sivár, felfelé pedig minden kopár, tenyészet nélküli kő omladékok találhatók csak, a melyek mellett az ut a Lengyel nyereghez vezet.

Az előző években nagyon fárasztó volt az ut a Lengyel nyereg aljáig, manap azonban a „hosszu tó“ északi részétől kezdve egészen a csucs aljáig, a lengyel turista egyetlen által gondosan készített kényelmes uton haladhatunk felfelé, és csak az utolsó fél óra veszi igénybe erőnket, tüdönket, az utolsó fél óra, mely szédítő magasban vezet az éles hegy gerinczre.

A kilátás a lengyel nyeregről elragadó, Zordon, vad, és még is fenséges. Panorámája változatos, lélek emelő.

A kopár nyeregről — tiszta időben — messze belátni Görögországba, és szép hazánk szívébe. Alattunk éjszakra, és délre tátongó sötét mélység, hóval fedett szikla hasadékok, előtűnk az örökös „Jeges tó“, melyen a legtorróbb nyár derekán koraolyáni lehet. Távollab megannyi tengerszem, kék színben feltűnő tavak, vizesékek, fent a kopasz csucsokon élesen süvöltő hideg szél, mely meleg ruhába áltózni sűr-

get. Mindenütt éles, hegyes, leomolni készülő sziklák, s szikla törmelékek, kopár területek, siri csend, sehol semmi élet. Madár hang helyett hideg szél tütyölése, s egy egy leguruló szikladarab kísérteties zakatolása üti meg hall érzékünket. — Minden olyan ijjesztő, minden kép olyan borzalmas, és még is olyan vonzó, olyan fenséges.

A messze távolban, a szép panorama nyugoti részében az égbe meredő csucok ormáin itt ott lomhán pihennek a kőválygó sötét felekek, melyeken vakító fényben fut keresztül a cikázó villám, közbe-közbe megszerketteti a levegőt az ég dörgése, s százasoros visszhangot adva, lassu morgásban vész el haragos hangja a szikla falak közé ékelt völgyületben.

Itt nincs élet, nincs meleg sugár és még is, aki ez ormokról visszakerül, új élet hoz magával a völgybe. Itt fent nincsen oltár, nincs kereszt és még is imádságra nyílik meg ajka annak, ki e magas ormokra jut.

Csodás, büvös-bájos erő rejlik a nagy természetben, titokzatos hatalom nyilvánul minden mozzanatában, minden tünetében. Gondolkozóvá teszi az agyat, felemeli az elfáradt lelket, szárnyakat nyer a gondolat, a képzelet, ismeretlen nemes vágyak töltik el kebleinket. Tovább, tovább menni készlet az ígézet, melynek büvköre leköti énünket. Csakhogy ott messze... messze... már a sejtelem országa van, oda nem hatolhatunk.

Örökre igaz marad az, hogy ki a szabad

Egy inconvenientia és baj azonban mindenestre karöltve jár a férjes tanítónő működésével. Az t. i., hogy a házassági viszonyból kifolyólag időszakonként heteken és hónapokon át nem taníthat, az iskola iránti kötelességének nem tehet eleget, mi a tanítás rendes menetében nem egyszer zavart, fennakadást és hátramaradást okoz.

Az állami népiskoláknál a közokt. kormány úgy intézkedett, hogy az orvosilag igazolt terhesség és gyermekágy idejére szükségessé vált helyettesítés költségeit fele részben az illető tanítónő, fele részben pedig az állam fedezi. Ezt a megoldást követhetnék hasonló esetekben más iskolafentartó tényezők is. Nem vitatható el, hogy úgy is a tanítónő alkalmazása költségesebb, mint a tanítóé. Mindazáltal a családalapítást lehetetlenség állásvesztéssel sújtani s tekintettel kell lenni a nőnevelés nagy fontosságára is, melynél pedig a tanítónők nem mellőzhetők s a melynek érdekében az elkerülhetlen áldozatok meghozandók.

Egy füst alatt megemlítjük tanügyi körök azon tapasztalatát, hogy több helyen a tanítónők egy részének nagyon a fejébe szállt az önállóság; kötelességeiket az iskola irányában legalább is lanyhán végzik, fegyelmet, rendet nehezen tűrnek; előjárókkal könnyen összetűznek s ideznek föl pörpatvarokat; viselkedésük máskülönbön is kifogás alá esik. Közülök nem egy visszatetszően czifrákodik, modortalan civktert hord stb., azonkívül pedig borura-de-rüre szabadságot tartja magát, a mi aránylag pl. az államnak tetemes költséget okoz a helyettesítési díjak czimén.

Ez a tapasztalat mindenestre a tanítónők kisebbségére vonatkozik, de nem egy helyen úgy a közönséget, mint az iskolai hatóságokat diszusztaálja és érezhetően árt a jeles, érdemes és igen derék tanítónők érdekeinek is. Az említett jelenségek és tapasztalatok születték az aradi és debreczeni (?) határozatokat is.

Nincsen csillag mind lehullott.

Megvallom őszintén: elfogott a nagyzás. Olyan betegség ez, kérem, a melynek bacillusait még senki se tudta fölfedezni, de nem is igen kutatják; ragadósabb egy nyavalya a koleránál s annyiban is veszedelmesebb, a menyinyiben ez örökké uralkodik s nemcsak időközönként jelenik meg.

Nos hát nem csoda, hogy én is beleestem, de csak rövid időre, kérem, nagyon rövid időre.

természetben gyönyörködni tud, annak keble sohasem lesz rideg, annak szíve nem zárkózhatik el embertársaitól Istenfélő, vallásos marad, sorsa ellen nem zúgolódik.

Folyó hó 7-én a nagytarpataki vizeséseket néztük meg, hol magas hegyszakadékokból hömpölyög alá a rohanó vizár, s bujósdi játszik a szétszórt sziklakövekkel. Nagy morajuk, dübörgésük felhallatszik már a Tarajka hegyhátra, melynek egyik kimagasló pontjáról, mint vékony ezüst szalagot látni véljük . . . a vizeséseket.

Mind a három vizesésnél a bámulat ragadja meg lelkünket. Bámulatunk akkor éri el tetőpontját, midőn az óriási vizesésnél a kárpát-egyület által tenyészalából emelt hid karfáira dőlve, a vihardörgést tulharsogó vizár zenéjét hallgatjuk s szemléljük a lezuhanó víztömeg hömpölygését a sziklahasadékokban, foszlányait a sziklatömbökön.

A vizesések előtt, a Tarajka hegyhát alatt, a Róza menedékházban, majd a Tarpataki völgy magasabb részében a Rajner szállóban, izletes frissítőkre találunk, terített asztalok mellett kényelmesen étkezhetünk.

Az étkezés, tekintve azt, hogy a frissítők, ételek felszállítása sok fáradsággal van összekötve — eléggé mérsékelt árakhoz van szabva.

Egyszerűség, de lelkiismeretes tisztaság van mindenütt. A magas Tátrában kiválóan dícséretes vonás ez. Tanulhatnának tőle az alföldi vendéglősök. Itt-ott, tekintve azt, hogy sokszor

Kibécéztém a kalendáriumból, hogy augusztusra nagy csillaghullás lesz. Elfogott hát a nagyzás hóbortja. Elhatároztam, hogy ezt a nagy égi tüneményt sajátkezűleg megfigyelem, gyönyörködöm benne a saját tulajdon szememmel és megírom ismét sajátkezűleg a csillagászati tapasztalataimat és gyönyörködöm a saját szememmel és a saját fülemmel a mások elismerésében. Bizonyosra vettem, hogy rövid pár nap alatt már együtt emlegetik a nevemet a Flammion Kamillával, mert hogy munkám a helybeli csillagászati irodalom terén korszakalkotó lesz, a fölött még csak nem is kételkedtem.

Aztán a csillaghullásról írni! Az asztro-nomusok tudományának sivatagján a poézis oázisa! És én erről fogok írni! Hány poeta döngöcsélt már avatatlan ajkakkal erről a hálás témáról és hány szerelmes lányka leste már, hogy mikor pottyan le az ő csillaga!

Azon kezdtem az én megfigyeléseimet, hogy mindenekelőtt alaposan bevacsoráztam s aztán leültem a mi korzónk egyik padjára. Jólakott állapotban nyugodtabban dolgozhatik az ész is, meg a szem is. Ergó ott ültem üldögéltem és a kövér ábrázatu gömbakácok homályos lombjain keresztül bámolni kezdtem a magas eget. Lassan-lassan előbujtak a csillagok és én most már egyre lestem, mikor kívánczik le valamelyikük ide miközénk. De bizony csak úgy álltak azok ott, mintha valamelyik menybéli káplárnak a hajtókájára lett volna odateremtve valamennyiök. Már már integetni kezdtem feléjük, hogy csak ugorjanak, pottyantanak, ők meg — ugyláttam — egy csöppet sem akarták respektálni a mi kalendáriumsználóinknak a tudományos alapon készült parancsát.

De hiszen utóvégre is, nem loptam én a szememet! Már majd megvakultam belé; a rendes sétáló publikum is azt hitte bizonyosan, a mit az istenben boldogult jó Horác libériás inasa az ura felől, hogy hát; „aut insanit homo, aut versus facit“, a mit az az inas — ha magyarnak születik, illetéknépen fejez ki: „vagy megbolondult ez az ember, vagy verset fabrikál.“

Egyszerre csak megszólal a hátam mögött egy bec-událkozott állapotban leledező atyafi, hogy „nincsen csillag, mind lehullott az égről.“ Nincs ám! Gondoltam magamban, ez a nóta is alighanem a kalendárium szerint készült augra alkalmi darabnak.

Es most már odahagyva az én magasság-béli megfigyelt médiumaimat, ide pillantottam a mi korzónkra. Higgye el kérem, sokkal hálada-

tosabb is az itt föl-le lebbenő ruhácskák gömbölyü tartalmát megfigyelni. Megfigyeltem és csudálkoztam. Mindinkább és inkább figyeltem és mindinkább és inkább csudálkoztam.

Képzelve kérem, itt is, ott is egy-egy csillag bolygott a korzó intenzív sötétséggel borított utain. Igen, csillaghullás volt, itt vannak a lehullott csillagok, hanem ezek már olyan csókolni, ölelni való csillagok, olyanok, a melyenket nemcsak augusztus közepén láthat az ember, hanem minden este.

Szüz, íkrek (csak a szívük volt összenöve), bak (a szarva véletlenül nem volt látható mindenki előtt) mind ott járt közöttünk, sőt a fiastyuk is látható volt; a kis csibék mind bekapaszkodtak az anyjuk szoknyájába. — Rendszerint látni ott a Kigyót, Kis Medvét. Nagy Medvét, Halakat (magyarul: bakfiseket), Sárkányt (némelyek szerint anyós) stb. — Es most már magam is dudolni kezdtem, hogy: nincsen csillag, mind lehullott stb.

Es most már ezeket bámultam úgy, mint-hogy előbb a magasságbelieket. Bámultam és megfigyeltem és pedig épp olyan buzgalommal, mint a hogy a már kollégának vélt Flammion Kamill az ő bolygót.

Es kigyógyultam a nagyzási hóbortból, teljesen kigyógyultam. Most már nem leszek csillagász, csak itt, csak itt a mi korzónkon.

Marczi Pán.

Napi hírek.

Tájékoztató.

A királyi táblán hivatalos órák a segéd és kezelő hivatalokban d. e. 8—12, d. u. 2—5 óráig tartanak. — Az igtató, kiadó hírcsal és az irattár a felelők felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

Anyakönyvtár a kollégiumban a közönségnek nyitva pénteken délelőtt 11-től 12-ig.

Múzeum a kollégiumban nyitva van vasárnapoként, d. e. 10-től 12-ig.

Aug. 23. Egyházkerületi közgyűlés. A m. kir. meteorológiai intézet időjelzése a debreczeni távirtda hivatalnál aug. 19-én: változás nem várható.

— Lapunk legközelebbi száma István király napja — mint nemzeti ünnep — és a rá következő vasárnap miatt hétfőn délután fog megjelenni.

— Az államosítási szerződés. A főreáliskola államosítására vonatkozó szerződés megkötésénél tudvalevőleg Debreczen város közönsége olyan feltételeketkért a szerződés szövegébe bevételni, amelyekbe a közoktatásügyi miniszter nem volt hajlandó beleegyezni. A városi közgyűlés egy keveset engedett, de két lényeges ponthoz továbbra is erőlyesen ragaszkodott. Végre a miniszter is enged, amint ez tegnap Szepes-Mindszenten kelt leiratából látszik s így a kölcsönös engedékenység árán valahára megállapítható lesz a szerződés szövege. Ugyanis, Csáky Albin grófnak nincs észrevétele az ellen, hogy a szerződésbe bevétessék a város az a kívánsága, miszerint a város által épített iskola épületben a reáliskolai intézmény megszüntével más hasonló középiskolát csak azon esetben helyezhet el az állam, ha az felekezeti nélküli lesz. De már nem járulhat ahhoz, hogy a főreáliskolai épületnek az alsótoku ipariskola által való használata szerződés szerűleg biztosíttassék. Azonban a miniszter ismételen megnyugtatta a várost, hogy mindig méltányos lesz ilyen irányban támasztott kívánságaival szemben és a városnak e tekintetben nem lehet oka az aggodalomra.

— A debreczeni pályaudvar kibővítése tárgyában a következő sorokat vettük: Tekintetes szerkesztő ur! Becses lapjának 190 számában „A debreczeni pályaudvar kibővítése“ czim alatt megjelent közleményre legyen szá-

meglepetésnek vannak kitéve az étkező helyek. — a kiszolgálat kissé késedelmes, zsiros ételekre is bukkanunk, de hát ez utóbbit a többség kedvéért tűrnünk kell, az előbbi bajt el lehet kerülni, ha látogatásainkat eleve bejelentjük, avagy tűrni, várni tudunk.

A következő napokon a három Tátrafüredet látogattuk meg.

Ó Tátrafüred még mindig a régi, a kedves „otthont“ adó fűrdő.

Alsó-Füred szelid kinézésével vonz, hívogat. Közönsége — én legalább úgy vettem észre — leginkább közeledik egymáshoz, csak Uj-Tátrafüreden él mindenki magának. Itt, fény és pompa van mindenütt, mindenben. Emléklapjaira, (számláira) „Ne felejts“ tentával írnak.

Kies fekvésű, szép hely, de köre nem eléggé meleg, fővárosi élet van benne mindenképen. Ez pedig sokba kerül.

Megemlitem még azt is, hogy Uj-Tátrafüred mellett rohamosan épül a Szalóki telep, a Csorba-Uj-Tátrafüredi ut közepén Hagú nyaraló. Általában véve Tátra vidékén egymást érik a szebbnél szebb fekvésű fűrdők, nyaralók, melyek majd versenyeznek egymással s hozzáférhetőbbé teszik Tátra vidékét.

Szükség is van arra, hogy idehaza keresünk üdülést, s ne a külföldön, hol az utazási költségeket kivéve, mindenben „olcsóság“ a jelző. A verseny kiöli a drágaságot.

A viszontlátásra Szerkesztő ur.

Galánfy Lajos.

bad értesíteni, hogy ez ügyben Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester és Dr. Király Ferenc országgyűlési képviselő urak ö nagyságaikkal érintkeztem, az intézkedésem szerint e tekintetben készített tervet nekik megmutattam és ezen tervre nézve véleményüket kikértem. Az így megállapított tervet azután felettes igazgatóságomhoz terjesztettem fel, hol is tudtommal a hajlandóság meg is van arra nézve, hogy az állomás kibővítsék. De ez még sokoldalú kérdéseknek előzetes tisztázásával függ össze. Ez ezenügy mai stadiuma. Kitünő tisztelettel maradtam. Debreczen, 1892. aug. 18. S á g y Gyula magy. kir. államvasuti üzemvezető.

— **István király napja a városházán.** Holnap délután, István király napján, munka szünet lesz a városházán is. Simonffy Imre kir. tan. polgármester ur ma délben értesítette a tisztikart, hogy ezen „nemzeti ünnepen“ a hivatalos órák akként tartandók be, mint vasárnap és a három sátoros ünnep második napján vagyis délután nem lesz hivatal.

— **Eljegyzés a Teleki családban.** Teleky Sándor ezredes fia Teleky László eljegyezte Kolozsvárott Aubin Annát néhai lovag Aubin tábornok leányát.

— **Talált fiu, talált leány.** F é n y e s Mór ruhakereskedő ma reggel, a mint a boltját kinyitotta, az ajtóban egy flugyermeket talált, a ki halottként feküdt ott. A jószívű kereskedő bevitte a boltjába és ápolás alá vette. Kitűnt hogy a gyermek nem halt meg csak elalélt a forróságtól és nagyon éhes. A kereskedő enni adott neki és új ruhát adott rá és aztán felvitte a rendőrségre. Itt kitűnt, hogy a talált fiu tulajdonképen — leány és szülői, a kiktől elköborolt, nem tudni miért bujtatták férfiruhába. A leány neve K o v á c s B o r c s a.

— **Örökbefogadás.** Ö Felsege a király szentistváni G a á l Elek és Kriston András balkányi lakosok közt folyó évi márczius hó 10-én kötött örökbefogadási szerződésnek magára az örökbefogadás tényére vonatkozó részét jóváhagyván, szentistváni G a á l Elek családnévét, magyar nemességét és nemesi előnevét az örökbefogadott Kriston Andrára kegyelemből átruházta.

— **Ováció Szunyogh Szabolcsnak.** Szunyogh Szabolcsot, a berettyó-ujfalui kerület megválasztott képviselőjét E s z t á r község lakossága megható ovációban részesítette folyó hó 14-én. A mit sem sejtő képviselő — mint a Szabadságnak írják — családja körében pihent otthon, midőn az esztáriak, kik a Szunyogh-családnak tántoríthatlan hívei, a presbiterium és községi képviselőkkel élükön fölkeresték, hogy a b-ujfalui győzelem alkalmából üdvözlőljék. A meglepett képviselőt Biber József ev. ref. lelkész üdvözölte, méltányolta munkásságát, emberszeretét és a közügyek iránt mindenkor tanúsított buzgalmát. Szunyogh Szabolcs az esztári értelmes nép részéről nyilvánított elismerést a meghatottság miatt alig tudta megköszönni. Vajha Isten erőt adna nekem — mondá szavai záradékául — ily nagy szeretet kiérdemlésére! A nagy közönség lelkesült „éljen“ kiáltások között hagyta oda a Szunyogh-család ősi kastélyát.

— **Tévedések játéka.** Sorjában ültek a tojásáros asszonyok egymás mellett sjókedvökben megeredtek a kereplők s ugyancsak elmondták egymásnak czimeiket, fűszerezve nagy adag gombasággal. A suszter gyerek felhasználja az alkalmat s fűrgén neki ugrott egyik perlekedő kofa tojásos kosarának s vagy kettőt kilop s — elszalad vele. A kofa sem rest, bosszujában áldozatra kész s még pár tojást röpit a kis tolvaj után. De a tojás nem ágyugolyó s a kofa nem kitanult tüzer, a tojás nem találta a suszter vitézt, hanem neki ment egy csinosan öltözött ur arczájának. Az ur haragjában, tojásos arczával nekiment a kofának s jól megrakta, de történetesen nem azt a kofát, ki a tojás-golyót röpitette, hanem a szomszédját, minek azután az lett a következménye, hogy az igazságtalanságra a többi kofák rátámadtak a támadóra s igen sok szétzúzott tojás ontotta könnyűt a tévedés felett.

— **Meleg van.** Nem azért írjuk ezt, hogy olvasóink megtudják, mert hiszen ők maguk is érzik, hanem pusztán csak annak a hatvan év mulva sorra kerülő „legöregebb ember“ számára örökítjük meg a „kutyameleget“, aki nem fog majd arra emlékezni, hogy valaha olyan meleg volt, amilyen akkor lesz. Igenis volt; 1892. augusztus 19-én a kánikula elérte tetőpontját, a hőmérő pedig árnyékban a 39 fokot. Eszünkbe jut az az ember, akinek a fia azt panasolta, hogy milyen iszonyatos a meleg:

— Borzasztó, 35 fok volt árnyékban.

— Hát ki parancsolta neked, hogy árnyékban járj?

A 39 foknyi árnyékban Debreczen valóságos sütökemenczévé lett. S különös, hogy mégis ebben a nagy melegben mondják a legtöbb sületlenséget. Az aszfalt füstölög, az emberek izadnak, a gránit füstölög, a járó-kelők fujnak és lihegnek, a sör pedig fogy. S e nagy melegben a város lakossága csak annak örül, hogy mindenkinek naponkint legalább egy kacsája kerül, ha nem is a fazékjába, hanem az újságába. Milyen jó dolga van a békának! Ha nem fujja föl magát ökörré, csendesen fürödhetik hideg vízben, nem hall egy makulányit sem por elleni panaszról, és esőt is érezhet. Ha t. i. eső jön. Bár csak már jönne!

— **Négy millió hétszázhuszezer korona.** A forintokban való számítás aug. 11-től fogva törvény szerint megszűnván, mi már csak koronákban fejezzük ki, mennyi pénzt kölcsönzött ki Debreczen város egy év alatt az osztrák-magyar banktól. — A régi adóságok konvertálása (egy forintot kerek két koronának véve) fölemesztett 2,320.000 koronát. Építkezésekre folyósított a tanács a helybeli bank fióknál először félmillió, másodsor ismét félmillió koronát. A nagy építkezések javában folynak, egymást követik a vállalkozók kereseti kimutatása, melyeket fizetni kell. A tanács tehát, hogy ezen kötelezettségeinek eleget telessen, ismét 400 ezer korona kiutalványozását kérelmezte a mai jelzálogi bekebelezéssel biztosított 2.600.000 frt kölcsön részletből az osztrák-magyar bank jelzálog hitel osztályától. A 200 ezer forintot az o. m. bank helybeli fiókjánál ma délben vette fel Simonffy Imre polgármester, Vértessy István főjegyző és Méthé Miklós házipénztárnok.

— **Lefoglalt hal.** Ma reggel a piacon a rendőség lefoglalt egy métermáza halat és minthogy a hal meg volt romolva, elrendelte megsemmisítését. A halat a hortobágyi koesmáros küldte be eladás végett s az egészséget a Hortobágy folyóban fogták.

— **Magyar nemzeti zászló a laktanyákon.** A honvédelmi miniszter közelebb kelt rendeletében utasította a honvéd parancsnokságokat, hogy ünnepélyek alkalmával a honvédség által megszállott laktanyákra magyar nemzetiszínű díszes nagyobb lobogókat tűzzenek ki. Olyan helyeken pedig, ahol bérelt laktanyákban szállásol a honvédség, a zászlót a bérbé adótól kérelmezzék. A debreczeni honvéd parancsnokság már a király születése napja alkalmából kért egy nagy lobogót a Péterfia-utcai laktanyára. A tanács örömmel bizta meg a lobogók raktárosát Boránd Györgyöt, hogy a kért nemzeti színű zászlót a honvédeknek kiadja.

— **A főorvos és a köztisztaság.** Sárváry Gyula de városi főorvos ma kezdte meg a III. kerületben a köztisztasági szemlét. A főorvos mindent alaposan megtekint és a tapasztalatokról jelentést tesz a ren. örségnek. Jó lesz tehát, ha a háztulajdonosok jó eleve eleget tesznek a köztisztasági kívánalmaknak.

— **Vasuti vendéglő Ohat-pusztán.** A debreczen f-abonyi vasut igazgatóságától pár nappal ezelőtt Debreczen város tanácsához következő tartalmu megkeresés érkezett. Lipcsey Tamás ajánlatot tett a vasut igazgatóságának, hogy ő a t. f. ü r e d i állomás mellett fekvő telkén hajlandó vendéglőt étteremmel és vendégszobákkal építtetni, ha az igazgatóság a vendéglőhöz lejárót engedélyez, a vonatok tartózkodási idejét 15—20 perczre szabályozza és

ő biztosittatik, hogy az állomási épületben ételek, italok kiszolgáltatására jog másnak nem engedélyeztetik. Az igazgatóság előtt azonban czélszerűbbnek látszik, hogy az Ohat-Kócsi vasuti állomásnál rendeztessek be vendéglő. Mielőtt tehát a Lipcsey Tamás ajánlata felett véglegesen határozná, ezen két alternatívát szives ajánlat tétel végett közli a városi tanácsal. — Eddig a megkeresés tartalma. Az tehát a városi tanács elé állított kérdés, hogy hajlandó volna-e Debreczen városa a három irányban elágazó vasut találkozó pontján az Ohat pusztán, mely Debreczen tulajdonához tartozik, — vendéglőt építtetni? A tanács tegnapi üléséből véleményezés végett a megkeresést kiadta a jog- és pénzügyi bizottságnak. — A mi nézetünk szerint a város és a nagy közönség érdekei e kérdésnél annyira összehatározhatnak, hogy a vendéglő felépítése által mindakettő csak nyernének.

— **Kérvény a legeltetési tilalom ellen.** Balogh Péter és társai halápi kaszáló birtokosok az iránt folyamodtak a városi tanácshoz, hogy 15 évi legeltetési tilalom alá helyezett halápi kaszálóik, miután ezen tilalom idő f. évi jul. 15-én lejárt a zár alól feloldassanak. A kérvényt véleményezés végett a tanács kiadta az erdészeti albizottságnak.

— **Egészségügy körűt a megyében.** Dr. Varga Géza t. főorvos sorba járja Hajdúvármegye községeit, hogy meggyőződjkék, miképen hajtják végre a vidéken a kolera elleni övrendszabályokat. Tegnapi előtt F ö l d e s t látogatta meg. Ottani levelezőnk írja, hogy a t. főorvos ur általában véve meg volt elégedve a tapasztalt intézkedésekkel, csupán az utcák tisztántartására nézve talált némi kívánni valókat. — A pár évvel ezelőtt épült k ö z v á g ó h i d n á l meglepte a mintaszerű rend és tisztaság, — amiért meg is dicsérte az előjáróságot — A község háza, előtt tavaly furrott kut vizét jónak egészségesnek véleményezte s ajánlotta az előjáróságnak, hogy a többé-kevésbé fertőzött talajon ásott közutak helyett még legalább két furrott kutat készíthessen. (A földesieknek majd nem ezer forintjukba került ez az egy kut. — De ez ne rettentse őket vissza a második, harmadik kut furatásató, mert ma már igen olcsón furnak kutat az egymással versenyző vállalkozók. — Debreczenben pl. egy naponta 500 hektoliter vizet szolgáltató, 3 cm. átmérőjű csöves és 40—50 méter mélységű kut furása 450—480 frtba kerül. A szerk.)

— **Napszámfizetés doronggal.** Botrányos jelenet játszódott le ma délben Csapó-utcán. A főhőse egy gazdaember volt, egy debreczeni polgár: Erdélyi Pál nevű, akitől egyik munkása munkabérét követelte és ő feldühödve ezen, háza kapujában vastag fustélylyal véresre verte a szegény embert. Egy szemtanu így beszéli el a véres esetet. Egy napszámos, akinek nevét nem tudja, Erdélyi Páltól munkabérét követelte. A gazda 1 frt 37 krt lefogott. A munkás elkezdett káromkodni, mire Erdélyi kiteszkolta udvarából a lármázót és az utcaajtót rázárta. A napszámos az utcán folytatta szitkozódásait; E r d é l y i t ezért annyira elragadta a szenvedély, hogy felkapott egy vastag botot, kirohant az utcára; a munkást sarokba szorította s a doronggal véresre verte, aki sem védelmezni nem tudta magát üres kézzel a kemény ütlegek ellen, sem el nem futhatott. Erdélyi csak akkor engedte el a szerencsétlent, mikor már egészen elborította a vér. Apósa hasztalanul igyekezett csillapítani a fékevesztett ember dühét. Az ekként kifizetett napszámos azután elvánszorgott az orvoshoz, hogy látéletet véteszen fel.

— **Egy kéregető históriája.** F. debreczeni nagybirtokost a napokban egy kéregető zsidó kereste. Nem találta otthon. Kereste a városban és találva egy másik zsidót, megkérdezte tőle, hol találhatná meg a nevezett birtokost. Az azt felelte neki, hogy egy vendéglőben van, de oda olyan öltözetben, mint a minőben a kéregető zsidó volt, ne menjen be, hanem majd ő bemegy és figyelmezteti F.-t, hogy várja valaki. F. azt mondta, hogy az illető menjen a lakására. Ugy is történt. Ott talált egy kéregető zsidót, aki előadta, hogy ő Lengyelországból érkezett. F. erre kivette tárczáját, hogy 1 frtot adjon az illetőnek. A

kéregető tiltakozó mozdulatot tett és kérte őt, hallgatná ki tovább. Ekkor a kéregető előadta, hogy ő egy embernél volt megszállva felső Magyarországon, aki segítette őt és a kinek elmondta, hogy ő Debreczenbe is eljön. Ekkor az ember így szólt: „Debreczenben találni fog egy nagybirtokost, akit hívnak F.-nak; ez a birtokos én tölem egyszer birkát vett. Tévedésből 100 frttal többet adott mint a mennyi dukált. Akkor én szegény ember voltam és nem szóltam semmit, zsebre dugtam az illetéktelenül kapott százast. Most már jó módban vagyok és bánt a lelkiismeret. Ime én átadom magának ezt százast s ha Debreczenbe megy, vigye el azt F.-nak.“ Ezzel a kéregető zsidó kivett a zsebéből egy százast és átadta F.-nak. F. szerfelett meg volt lepetve és így szólt: „Ez az összeg nem lehet nálam elkönyvelve és éppen ezért ezt én a szegényeknek szánom. Ime, itt van belőle önnek 30 frt.“ Kisvártatva egy másik kéregető jött, a ki 10 frtot kapott belőle F. a még megmaradt 60 frtot szintén jótékony célra szánta. Ez a történet regényes bár, de teljesen igaz.

— A tens főszolgabíró ur. Egy vicces uri ember a debreczeni vásár alkalmából a következő dolgot cselekedte:

A vásáron két vidéki parasztember elagyabugyálta egymást. Az említett ur szigorú arccal közbelépett és felszólította őket, hogy kövessék, mert ő a főszolgabíró. A két atyafi meghunyászkodva emelte le kalapját és szó nélkül követte a „tens főszolgabíró urat.“

Emberünk csinosan butorozott lakására vezette a két atyafit, a hol kimondotta szentenczia képen, hogy közbotrány okozása végett elítéli őket 200—200 frt pénzbírságra.

A két atyafi csak hüledezett, majd pedig könyörgésre fogta a dolgot. Hiszen annyi pénze talán még az árendás zsidónak sincs.

— No tudják, a mai világban csunya denuncziás világot élünk. A segédszolgabíró ott ül a másik szobában s ha nem büntetném meg magokat, rögtön feljelentené a méltóságos főispán urnak és engem elcsapnának. Büntetnem tehát kell. En nekem jogom van átváltoztatni a 200 frtot t i z e n k é t b o t ú t é s r e. Minthogy azonban nincs itt a hajdum, az egyi. köknek a másikat kell meg vernie és visszont. Válaszszanak.

Instálom, akkor inkább csak a botnál maradunk.

Megegyeztek abban is, hogy ki legyen az első. Az egyik atyafinál szép egyenes tölgyfa bot volt. Azt a „főszolgabíró ur kinevezte“ exe kutiv hatalomnak.

Mikor az első atyafi le akart feküdni, oda sugott a másikkal:

— Nagyot ne üssik kee, mert visszadom!

A két deliquens kiállotta a 12 páczákat, mire a „főszolgabíró ur“ kényszerítette őket, hogy csókolják meg egymást.

Minthogy egyik se verte meg nagyon a másikat, szívesen békültek ki és a legnagyobb barátsággal távoztak a vicces urtól a ki megmutatta, hogy milyen a gyors és igazságos közigazgatás.

Sőt a két atyafi meg is köszönte neki a jóindulatát s így szóltak:

— Bizony rászógtunk arra a verésre, mert hisz komák vónánk.

— Igy szokták ezt minálunk! A vásár alkalmából egy vidéki atyafi beült egy debreczeni korcsmába és kért magának egy üveg bort. A mellé kért „gyertyának“ még két üveg bort s aztán így szólt:

— Igy szokták ezt minálunk.

Kisvártatva kivett a bugyellárisból egy ötvenest, letette az asztalra és elkiáltotta magát.

— Hun az a cigány! Mert így szokták ezt minálunk.

A more hamar előkerült és meglátva az asztalon az ötvenest, keze-lába majd vonóvá vált, úgy húzta a nótát.

Az atyafi ismét benyult a zsebébe és kivett belőle egy másik ötvenest és mondá:

— Huzz egy másik nótát. Mert így szokták ezt minálunk!

A cigány primás majd megette a kezét-lábát a nagy szolgálatkészségtől. Az atyafi min-

den nóta után kivett egy ötvenest és letette a többi mellé, mondván:

— Igy szokták ezt minálunk!

A boldog cigány primás már azt hánytorgatta fejében, hogy a Tisza-házat vegye-e meg, vagy elég lesz-e a Kornis törvényszéki elnök palotája.

Mikor már 15 darab ötvenest volt az asztalon, az atyafi elkiáltotta magát:

— Fizetek.

— Kifizette a három üveg bort, a melyből egy cseppet sem adott a cigánynak, oda nyomott a primás kezébe 2 frtot s az ötvenesteket beseperve zsebre dugta, mondván:

— Igy szokták ezt minálunk.

Azzal távozott.

A primás keservesen nézett az ellibegő ötvenest után mondván:

— Hogyj az Isten ne tarts meg ezt a jó szokásukat!

Legujabb.

— Dalárdánk megkoszoruzva! Budapest, aug. 19. (A Debr. Ellenőr távirata.) Dalárdánkat a budapesti hölgyek második helyre sorozott díjával koszoruzta meg a jury. Szombaton hajnalban haza érkezünk. Már k elnök. E rövid szavu távirat jelenti dalárdánk újabb dicsőségét, melyet a hangművészet terén szerzett, az eddigi kitüntetések folytatásaként. A hogy dalárdánkat úgy az ország minden részében, mint a fővárosban is fogadták, jelenti azt a rokonszenvet és jóindulatot is, melylyel a legmagyarabb város, Debreczen iránt az egész ország viseltetik. — Ezért a rokonszenvért e helyen is köszönetet mondunk közönségünk nevében. Sajnálattunkat fejezzük ki a felett, hogy dalárdánk olyan alkalmatlan időben érkeznek haza, mert közönségünk ellen esetben bizonyára megragadta volna az alkalmat, hogy mint megkoszoruzottakat, mint városunknak dicsőségét szerzettek, bevonulásuk alkalmából üdvözölje.

Vegyes hírek.

* Egy lelkész, aki becsukatja magát. Néhány hónappal ezelőtt Losoncz város rendőrkapitánya 10 forint pénzbírságra ítélte Valihora József katolikus lelkészt, a ki egy vegyes házasságból származó fiúgyermeket megkeresztelt és a keresztelési bizonyítványt nem akarta az illetékes ág. evangélikus lelkésznek megküldeni. A rendőrkapitány ezt az ítéletet Szczytowszky János, Nógrádmegye alispánja azzal a megokolással, hogy a vallásügyi miniszter februári rendelete törvénytelen, feloldotta. Margócsy József losoncz evangélikus lelkész felebevezett az alispán feloldó határozata ellen. A belügyminiszter e hónap elején végérvényesen döntött e kérdésben: az alispán ítéletét megsemmisítette az első foku ítélet indokaiival együtt helybenhagyta és Valihora Jánost 10 forint pénzbírságra, nem fizetés esetén egy napi elzárásra ítélte. A dologban az a legérdekesebb, hogy az elítélt lelkész nem fogja megfizetni a bírságot, hanem — mint nekünk írják — becsukatja magát.

* A honfoglalás panorámája. Budapesten az Andrássy-ut végén már épül a hatalmas körönd, magyarán panoráma, mely a Feszty-féle óriási körképet fogja majd befogadni. A kép, melyet 120 méter hosszú 15 méter magas és (7000 frtba kerülő) vászonra festenek, a honalapító Árpád bevonulását fogja ábrázolni a munkácsi völgyön és első harcát Laborcz fejedelemmel. A színvázlat, melyet Feszty Árpád maga készített, a művész műtermében már ké-

szen van s nyolcz festőállványt foglal el, pedig csak tizenötöd résznyire kisebbitett méretben mutatja a festendő nagy képet. Látni rajta a munkácsi hegyeket, az alattok elterülő síkságot a Laborc folyót, a pogánykori földvárat, Árpád vezért, a magyarok harcát Laborcz hadaival, az ösáldozatot, a nők bevonulását szekereken, a hadi népet és a nem harcolókat a gulyákkal, ménesekkel. A tájképet Feszty tavaival ott a színhelyen festette. Most már a részletes kidolgozás következik egytizedrész nagyságban s ez teljes pontosságot kíván. Feszty Árpád, báró Mednyánszky László és Urvary Ignác kedden utaztak el Munkács vidékére, hová még Spányi fogja őket követni; a négy művész hetekig fog a hegyek közt sátrak alatt tanyázni, hogy a tájat minden oldalról letesse. Ennek elkészülte után következik legtehetségesebb fiatal festőink közreműködésével az alakok, élő tárgyak, öltözetek, fegyverzet, szekerek, épületek megrajzolása. Ebben Lehoczky Tivadar jeles szaktudósunk ad becses utmutatásokat a művészeknek, kik különben sok mintát találnak abban a nagy díszmüben is, melyet Miklós czár megrendelésére orosz tudósok készítettek az ázsiai összes népek típusairól, viseletéről, fegyverzetéről. Mikor a második kép (már nem vázlat) elkészült, át-rajzolják és átfestik a köröndben kifeszített óriási vászonra, a mi már jobbra mechanikus munka. A kép elkészítése (nagyban) hét hónapra van tervezve, az egész munka egy esztendőre.

* Amerikai bajok. Az Egyesült-Államok roppant fejlődésének egyik lényeges oka, hogy nem nyög a katonai költségek terhe alatt. De a mint most a gyujtogató vasuti strike-olók és a vérszemet kapott szocialisták dolgoznak: eljöhét hamar az ideje, hogy nagyobb állandó katonaságot kell tartania — saját katonasága ellen. Buffaloba, Checotawagába most is egész ezredeket kellett küldeni, hogy megvédjék a vasutársaságok épen maradt raktárait. Caroneux-be a rakonczatlan bányamunkások ellen kért katonaságot. Szaporítani kell máshol is a fegyveres erőt, mert nincs rend.

* A kholera. Bakuban már majdnem egészen megszűnt a járvány s az elriadt lakosság nagy számmal tér vissza. Charkovban sem betegült meg vasárnap senki. Asztrakában új haláleset nem fordult elő. De Szentpétervárt hetfőn kilenczven, Nisni-Novgorodban tizenketten, Moszkvában vasárnap hatan haltak el a járványban. Föllépett a kholera Tauriában s a kievi nagy fogházban. Az egész orosz birodalomban múlt pénteken 3783 ember esett áldozatul. A hadügyminiszter elrendelte, hogy a Kaspi-tengeren tuli vasut igazgatósága ne adjon vasutjegyeket a járványos vidékek benszültötteinek Haffkine, a Pasteur tanítványa, orosz földre utazik a kholera ellen való beojtás ki-próbálására.

* Elcsereilt hullák. Ritka eset történt Nagyváradon. A bonczházban elcsereilték két hullát: a keresztyén került az izr. rítus szerint tartásai szerint az izr. temetőbe és kis hija, hogy az izr. halott meg a keresztyén sirkertbe nem jutott.

Az esetről a következőket jelentik:

Stein Aron csillagvárosi lakos Heller D. dobresti árendásnál volt pálinkát főzni, azonban a mult szombaton rosszul lett s beakart jönni Nagyváradra. Imamező községnél a kocsis észrevette, hogy Stein meghalt és a rendőrség intézkedésére beszállították a bonczházba. Ugyancsak ez időben a kolozsvári-utcai gr. Csáky-féle ház kertjében, az öles gazban találták meghalva Végh Batory János napszámot. Ezt is beszállították a bonczházba.

A bonczolást meg is ejtették s kiadták az engedélyt, hogy Stein Aron hulláját az izr. temetkezési egylet embereinek adja ki a járványkórház gondnoka. A temetkezési egylettől ki is mentek a bonczházhoz, s daczára a gondnok figyelmeztetésének — mint ezt a rendőrség állítja — nem a bonczasztalon levő, szakállas, bajszos Stein hulláját, hanem a csupasz arcú Végh János holttestét vették ki a koporsóból s vitték ki a temetőbe, hol a szokásos szertartások után el is földelték.

Igy került a keresztyén ember holtteste az izraelita temetőbe. Az üres koporsóra az

emberek rá tették ismét a fedelet. Később a pap kiment s beszentelte az üres koporsót. A gondnok vette aztán észre, hogy a bonczasztalon még mindig ott van Stein hullája. Természetesen volt látás-lútas, míg aztán Mertz Antal rendőrbiztos közbejöttével intézték el a zavart. Aufricht Mór temetkező egyleti algondnok intézkedett a Végh János holttestének felásásáról, ami már meg is történt. A halott a maga nyughelyére került. Talán nem is lett volna ott olyan nyugodalma? . . .

* **Vizbefuult család.** Megrendítő szerencsétlenség történt Szt.-Jobbon. Ezri Simon sárszegi lakos 11 éves beteg kis leánykájával az orvoshoz iparkodott Székelyhidra. Vele egy szekéren volt még Rosenfeld Mandl pokostelki lakos is. Utja Szentjobbon vivén keresztül, a malom alatt itatás céljából behajtott a Berettyóba, dacára annak, hogy pár nap előtt az ott fürdő gyermekek által figyelmeztetve lett, hogy ne hajtsen oda, mert a víz hirtelen mély, mégis belement. Alig értek azonban a víz közepére, a hullámok összecsaptak a kocsit fölött és Rosenfeldet, Ezrit és ennek beteg leánykáját maguk alá temették. Rosenfeldnek sikerült a víz tetején lebegő kasban addig magát fentartani, míg kimentették. Ezrit és a lovat pár óra múlva kihúzták, de a szegény kis leánykát még eddig nem sikerült megtalálni.

* **Magyar iparlovag Párisban.** A „Temps“ a következőket írja: „A napokban egy külföldi eredetű egyén szállt meg a Strasburg-boulevard egyik vendéglőjében, hol ezt a nevet írta be a vendégkönyvbe: Gyárfás Pál, 28 éves, San-Francasból (Antillák) Előkelő család sarjának adta ki magát s gyémántjaival nagy feltűnést keltett. Megérkezése óta a szállodából több holmi eltűnt. Utóbbi napon egyedül érkezett a vendéglő éttermében. — Mikor távozott, a vendéglős észrevette, — hogy arany órája és láncza, melyet a buffet egyik fiókjába tett, eltűnt. A vendéglős jelentést tett a rendőrségnek. Dresch biztos elment Gyárfás szobájába s tudatta vele, hogy motozást fog tartani nála. Gyárfás erre egy czédulát rántott ki zsebéből, összegyűrte s hamar elnyelte. Azt hiszik, hogy az általa lopott s elzalogosított ékszerek zálogczédulája volt. Dresch Gyárfást magával vitte a rendőrségre.“

* **Aranyhajak.** Egy elsőrendű szegedi fodrász-üzletbe állított be a minap egy fiatal asszony. Egész alakja szánandó volt. A hörgő mell, a láztól égő szemek olyan sokat mondtak. Az asszony féltéken állt meg. Halvány arcára pirt csalt a félelem a sok ember látása. Majd remegő hangon kezdezködött a gazda után s mikor ez elébe állva kérdezte, mit akar, lerántva a fejét takaró kendőt, mely alól gyönyörű bokáig érő aranyhaj hullott le, kérde, mit ad érte? Mindenki szánalommal fordult az asszony felé s azt hitték, örülten van dolguk. Az asszony azonban kissé megnyugodva újra kérdezte, mennyiért veszi meg a haját? s elfojtva kitörő könnyeit, hozzá tette: — a z u r a m k i v á n j a. — Megalkudtak 80 krban. — Nem egyszer csuszott el az olló a selymes hajon. — Végre azonban a fodrász kezében volt, aki átadta az asszonynak a pénzt. Szó nélkül ment ki az utcára s ott egy elzúllott, borgózós alak várt reá, átvéve az asszonytól a 80 krt, betámolygott a közeli csapszékbe, ahol folytatta tovább az ivást addig, míg futotta az asszony arany hajának árából. Imhol nem csupán a péri lányok szép hajáról szól a Mikszáth történetkéje.

* **„Cine mintye, hadnagyule!“** A nagy hadgyakorlatoknál nem épen ritkaság, hogy egy bosszuvágyó baka puskájából vaktöltés helyett golyó süvit a tiszt felé. Az aradmegyei Sillingia mellett most a 33-dik gyalogezred tartja gyakorlatait s e napokban egy o'áh közlegény, előbb jól bepálínkázván, odaállt a hadnagya elé és így szólt: „Cine mintye, hadnagyule! Lelőlek, előbb tégedet, aztán magamat.“ — A részeg bakát természetesen rögtön elfogták s mert az ezred odább vonult, a boros-sebesi községi börtönbe csukták. Vasárnap, mikor az ör benyitott hozzá, keresztül metszett nyakkal, véreben fetrengve találta a rab bakát, ki borotvával metszette át a gégejét és csakhamar

meghalt. Most vizsgálat foly, hogy miképen juthatott borotvához. Egy hír szerint három baka esküdött össze, hogy a gyakorlatok alatt agyonlövök a szigorú hadnagyot.

Közgazdaság.

Reformok az államforgalmi statisztikában. Lukács Béla kereskedelmi miniszter, mint értesülünk, igen fontos és czélszerű reformokat készít elő az árutorgalmi statisztikában. A reformok gyökeresek lesznek s az ügy minden oldalára ki fognak terjedni. Hogy ez megtörténhesék, a miniszter a parlament elé törvényjavaslatot szándékozik terjeszteni. Minthogy azonban ez csak az osztrák kormányval való tárgyalások és megállapodások után lesz lehetséges, melyek huzamosabb időt igényelnek, gondoskodott arról, hogy az árutorgalmi statisztika újjászervezése tárgyában már most szaktanácskozmány tartassék.

CSARNOK.

Dul Ádám.

Ez a Dul Ádám valahonnét Muraközéből rekkent meg itt Bődödén. Katonakorában egyik őszi gyakorlaton itt lageroztak; a gyakorlat után a katonaság elvonult — Dul Ádámot azonban visszahozta a szive. Jó szív, érző szív, őszinte beszéd meleg hangjain meg is olvad, akár a napon a vaj. Nem olyan vasgyuró embernek való, mint Dul Ádám.

Robosztus, erős alak, egy fejjel mindig kitűnt a batalionból. Aztán hirtelen viharos természet, de jó szótól megjuhódó, mint a bárány.

Takács Ágnesnek, a hamarost özvegyiségre jutott szép menyecskének szeme akadt meg rajta; az ő szemének sugárzó fénye tartotta vissza a muraközi fiut Bődögén. Senkije se volt odahaza, se rokon, se ösmerős, mért ne próbálna máshol szerencsét, gondolta Dul Ádám.

Takács Ágnes az oltárhoz vezette, kapott vele pénzt, házat, földeket, meg egy nyomorék gyereket.

Ez a gyerek az első urától maradt Takács Ágnesre, több nem volt neki s ez már a hetedik évet járta

Mikor Dul Ádám beleült a nagy örökségbe, első gondja volt ez az elhagyott nyomorék gyerek. Kiskorában az anyja leejtette, annak az esésnek a nyoma van rajta, azt sinylit most is.

Ez a marcsona képi Ádám, aki nem ijedt meg sem bírótól, sem törvénytől, sem káplári haragtól, ellágyult, hogyha nyomorék mostoha fiára pillantott. A gyerek vékony bőrén áttetsző volt minden ér, vénzna csontjait egy ujjnyomással össze lehetett volna morzsolni. Szemeinek fénye bágyadt s hangja, mint az örökké síró panasz olyan

Két napja volt még csak házas ember Dul Ádám s e fölött a gyerek fölött már harmadizben veszett össze az asszonynyal. — Az asszony nem szivelhette a gyereket nyomorék volta miatt, utjában levőnek találta. Minek is fetreng ilyen nyomorék a világon?

Dul Ádám védekezett s morgó vastag hangja bele-belecsapott az asszony által támasztott zivatarba, mint valami mennykőütés.

— Ne bántsad Ágnes ne bántsad, lelkem, megszorítja isten a sorsunkat, ha rosszul bánunk vele.

Aztán, hogy biztonságba legyen ezzel a gyerekekkel, fogta s vitte magával ki az udvarra, ki a földekre, hol aranyárga kalászokat ringatott a szél.

A gyermek féltéken lapult meg az erős ziháló mellen, csak mikor a házat már a hátuk mögött tudta, szólt meg vékony, selypítő hangon: — Hová visz, Ádám bácsi?

Mit tudta ezt Ádám bácsi? csak ment a hullámzó buzatábla mentén, viritó szarkalábak s földi mogyorók közepette. El-elborult az arca, mint az őszi ég, sajtatta valami a szivét, s érezte, — hogy boldogtalan.

Eszébe jutott a gyereksége; ő is úgy nővekedett föl, miut ez a nyomorék teremtés, mos-

toha kenyerén, szidás mellett, jó szó nélkül. De néki nem volt pártfogója, nem volt senkije olyan, mint ennek a gyerekeknek Dul Ádám.

Most itt van ismét idegeinek közt. Belecsöppent a jó módba; maga se tudja, hogyan — s meg van keserítve az élete.

Ki keseríti meg; ez a szegény gyerek, jó szívben hasonló ő hozzá, nem; csakis az asszony. Az a takaros, villogó szemű menyecske miért tud olyan kegyetlen lenni ehhez a nyomorákhöz, ki a legyek sem vét.

Dul Ádámban forrott a harag; csak egy érintés kell s kicsap kebeléből annak a lángja, emésztve, perzselve mindent. A langyos esti szél meg-megsimogatta azt az égő homlokot, szinte hűsítve a lázongó kicsapni vágyó vért. Dul Ádám szemeivel végig tekintett a tájon, s csendes, lassu léptekkel megindult hazafelé. Így volt ez rövid ideig mindennap; Dul Ádám menekült az asszony elől s ismét visszatért. Hanem egyszer történt valami, mondott valamit az asszony, mi végkép elűzte a háztól Dul Ádámot.

A csornai vásáron járt az ember, hozott az asszonynak gyöngykalárist, rámás csizmát és a gyerekeknek lovaskatonát. Alkonyattájon vetődött haza. A gyerek még aludt; Dul Ádám ragyogó szemekkel nézte a kis teremtést s hallgatta azt, amint az álmában mondja:

— Ádám bácsi, hova visz, édes Ádám bácsi?

Gyönyörködött a gyerek hangjában. Az a ragaszkodás, mit a gyerek még álmában is megtart iránta, édes melegséggel járja át az ereit.

Az asszony jött, elvonta az ágy melől az embert s a vásárfia után tudakozódott. Kevés volt néki a gyöngykaláris, nem elég fáintos a rámás csizma; hanem a lovaskatonát azt sokkalotta.

— Minek annak a porontynak ilyen drágaság? nem érdemli meg, épen olyan haszontalan, mint — az apja.

Dul Ádám utánna mondta:

— Isten nyugassza haló porában!

Ennyit mondott egy hujjában; a többit csak szakgatva:

— Az apja, az apja! . . . most sem hagyod nyugton? Hátba az én gyermekem is így jár s annak a révén én is? Van szived asszony?

Aztán elöntötte szemeit a vér; kilobbant kebléből a harag, s az a marcsona erős ember reszketett, mint a nyárfalevél. Felemelte az öklét, majd ismét leeresztette s egy szó, egy hang nélkül tántorgott ki az ajtón.

Reggelre kelve nem találta az asszony sem Dul Ádámot, sem azt a nyomorék gyereket.

Elszármaztak mind a ketten s az asszony most könnyes szemekkel fut-lót törvényről-törvényre, hogy keressék meg a szökevényeket.

Lehet, hogy Dul Ádám után vágyakodik; lehet, hogy azt a nyomorék gyereket akarja, ki lát az asszonyi szivekbe?

Ha Dul Ádám azt szive szerint tudná, hogy nem őt, de a gyereket várja, bizonyára — visszatérne maga is.

Tóth Dezső.

CSERÉBE

akarom adni a **leányomat** Debreczenbe és cserébe veszek akár **fiut**, akár **leányt**.

Bővebbet

Hankiss Károly

ügyvédnél

Szepes-Szombatban.

Legjobb ugorkára való

ECZETET

ajánl

CSICSÓ LAJOS

fűszerkereskedése.

Disokievél Zágráb. 1891. Arany érem Temesvár.

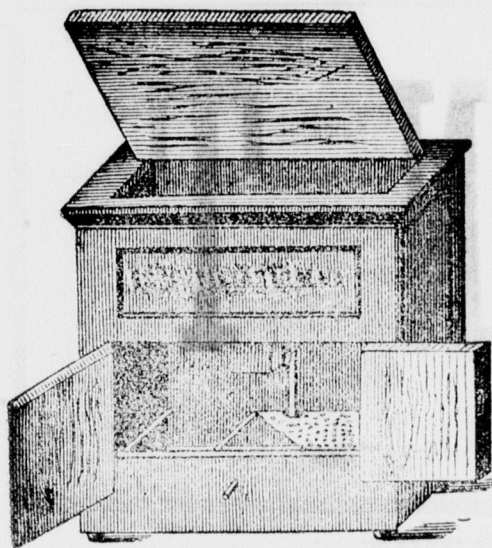
Kwizda
Restitutions-
fluid ja.
(Üdülő vedv.)

Mosóvíz lovak számára. Egy üveg ára o. é. lfrt 40 kr

30 év óta az udvari istállóknban, a katonai és ury nagyobb istállóknban használatban van, erősítésül nagy fáradalmak előtt és után az erő visszanyerése czéljából, fizamodások megbicsaklások, idegmerevségeknél stb. Kiváló dolgokra képesíti a lovakat training-nél

Tessék a fenti védőjegyre figyelni és határozottan Kwizda Restitutions fluid-jét tessék kérni. — Kapható minden gyógyszerárban és gyógyszerárú tüzletben.

Főraktár: Franz Joh. Kwizda és kir udvar szállító kertületi gyógyszerárában Korneuburg. (1.)

Szabadalmazott
étel és palaczkhűtő jég szekrényeket,
legjobbna bizonyult
fémzáros befőző üvegeket,
szódavíz készülékeket
minden nagyságban.
Berndorf chinaezüst és Alpaca
evőeszközöket,
20 évi jótállás mellett
ajánl
Kaszanyifsky Endre
Debreczenben, Piacz-utca 1900.
Arjegyzékkel kívánatra bérmentve szolgálók.

Hajdu vármegye és Debreczen szab. kir. város Főispánjától.

501 sz.
1892.

Pályázati hirdetemény.

A halálozás folytán megüresedett debreczeni sz. kir. városi tiszti fő-ügyszí állás, Debreczen szab. kir. városának szeptember havi rendes közgyűlésén választás utján fogván betölteni, ezen tiszti főügyszí állásra, mely évi egy ezerhatszáz (1600) frt fizetésből álló javadalmazással van összekötve, ezennel pályázat hirdettetik s felhivatnak az ezen állásra pályázni kívánók, hogy kellőleg felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám, mint a kijelölő bizottság elnökéhez **folyó évi szeptember hó 15-ik** napjának délutáni 6 órájáig, anynyival inkább benyujtsák, mert később érkező pályázati kérvények tekintetbe vétetni nem fognak.

Debreczen, 1892. augusztus 12.

Gróf Dégenfeld József
főispán.

Thieszen Hermann

Darabos-utca 988. számú ház

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására juttatni, miként

kárpit (tapeta) raktáramat

a legujabb mintákkal dusan felszereltem s azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a legizlésesebb és legdivatosabb mintákkal szolgálhatok.

Ugy helybeli mint vidéki **tapetirozások**at külföldről hozott és a legteljesebb szakismerettel bíró munkásokkal, szerény föltételek mellett eszközölhetek.

Magamat szives jóindulatukba ajánlva vagyok tisztelettel:

THIESZEN HERMANN.

Keil Alajos-féle

Padlózat-fénymáz

(Glasur)

legkitünőbb mázoló-szer puhá padló számára. 1 nagy palaczk ára fit 1-35
1 kis palaczk ára 68 kr.

Viaszk-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára, 1
köcsög ára 60 kr., mindenkor kapható:

Szent-Királyi Tivadarnál.

Női ruhaszövetek Gyapju Voile-ok,

Mosó-Voile-ok, Batist, Zephir, Atlas-Satin.

Vásznak, kész fehérneműek.

Szőnyegek, függönyök,

ágy és asztalterítők,

Szabó Lajos fiai cégénél.

Leszállított áruk az egész idény alatt.

Hamburg-amerikai
gőzhajózási részvény-társaság
Express

HAMBURG-NEW-YORK

Sonthamptont érintve

Oceán menet 6-7 nap alatt

Ezenkívül szállítás egyenszen német postagőzhajókkal

HAMBURGTÓL

Havre
Antwerpen
Baltimore
Boston

New-Orleans
Brasilia
La Plata
Montreal

Dél-
Afrika
Transvaal
Natal

Nyugatindia
Mexico
Havanna

Havreből New-Yorkba, Stettinből New-Yorkba és Antwerpenből Montreal és Bostonba.

Bővebb felvilágosítással szolgál az igazgatóság Hamburgban, Dovenfeth 18/21.

Férfi Chiffon ingek,
a hirneves Schroll-féle Chiffonból,
1 frt. 90, 2 frt. 20, 2 frt. 60

Gallérok, kézelők, nyakkendők,
Harisnyák. Kesztyük.

Napernyők esernyők
Kész mosó gyermek
ruhácskák.

BRASSÓI POSZTÓK,

Tricot, Peruvien és Doskín

Szabó Lajos fiai

üzégnél.

SARG	SARG	SARG	SARG	SARG	SARG	SARG	SARG
K	A	L	O	D	O	N	T
Kalodont magyarul annyimint a fogak szépsége.	Kalodontja már elősmert mint nélkülözhetetlen fogtisztító szer.	Kalodontja mint ártalmatlan. orvos rendőreleg meg van vizsgálva.	Kalodontja nagyon czélszerű utban aromája üdítő.	Kalodontja a bel- és külföldön a legnagyobb sikerrel van bevezetve.	Kalodontja az udvarnál és nemességnél mint színtén a népnél használatban van.	Kalodont kérendő határozottan a sok értéktelen utánzat évtgett.	Kalodontj 25 krért kapható bádogszeneczekben gyógyszer tárákban, gyógyszer és illatszer kereskedésekben.

Elismerés a legmagasabb köröktől minden csomaghoz mellékelve.

Valódi francia és angol szerszámok,
minden iparágához
minden darab mellett jótállás

Épület vasalások és kátrány terő iemezek.
Rudvasak lemezek, **vastartányok**, legfinomabb öntöző aczélok lemezek.

Gazdasági, kerti, házi és konyha felszerelések.
Kerti lóczák és vasbutorok árnyékszék closetek és vízvezetéki kagylók
Agyag és vaskályhák, konyhák.
Tizedes és egyensúly mérlegek legjobb minőségben.
Peronospora szőlőpenészgomba fecskendőgépek
legjobb rendszer (részfelfizetésre is).
Tűz és betörés elleni pénzszekrények.
Kirakat ajtóaczelredőnyök
Legolesőbb beszerzési forrás.
(Képes árlap minden szakmára nézve ingyen és bérmentve.)

TÓTH GYÜLA

előbb TOTH LAJOS és TARSA, vas nagykereskedés
DEBRECZEN, VÁROSHÁZABAN.

(Penész peronospora) fecskendő.